

הלכות סכה סימן תרל

צד באר הגולה

(נא) במחצות קנים בקחות משלשה: **יא** יעושים מחצה (נב) מבעלי-חיים, (נג) שיקשר שם (יא) בהמה לדפן: **יב** יכול לעשות (נד) מחברו דפן לסכה (נה) להקשירה, ואלפלו ביום-טוב, *ובלבד שלא ידע אותו שהעמוד שם שבשכיל מחצה העמוד שם, (נו) אכל כחל אפלו אם הוא יודע שפיר דמי: הגה ואלפלו ביום-טוב אינו אסור אלא באותן שלש דפנות המתירים הסכה, (נז) אכל בדפן רביעית שרי (השגת הראב"ד והמגיד פ"ד תרכח). וענין לעיל סימן שסב סעיף ה: **יג** (נח) "הסומך סתו על פרעי (יט) המטה והפרעים הם מחצות, (נט) אם יש בה גבה עשרה טפחים מן המטה לסכה פשרה, דברי יחודה לפרושי דברי פאנ קמא אסא וליא תבא פלגמא

באר היטב

מפני שאין לה קבע, ע"ש, ומה"ט קתב הט"ז בס"ק יא דעשיית דפן מבקמה לא מריי רק להקשירה וקמו שכתוב ס"ב אכל לא בכל המחצות, ע"ש: (יז) המטה. פרוש דבר זה עין בט"ז:

באר הלכה

* **ובלבד שלא ידע וכי**. דהניא לה מחצה העשויה בשוגג שמתר לטלטל על-ידיה, מגן אברתה, והוא מפרש רבנו יהונתן. ורש"י פרוש, מפני שאין דרך בנין בקר. וענין פלוש, דאם ידע שבשכיל מחצה העמוד, הוה דרך קביעות ומחצה קבוע ואסור לעשות פן ביום-טוב וכי, עד פאן לשונו. והיא לשא לאו דוקא, דהא מוכח בגמרא שם דהוה רק אהל צראי, אלא רצה לומר, מפני שהוא דרך בנין שיעודע שמועד לשם מחצה וכדמוכה מפרש רש"י¹⁶¹, היא מתנה בזה דרך מחצה קבוע ואסוריהו רבנו, אכל לעולם הוא בכלל עשיית אהל צראי ואסור לכתיבה:

משנה ברורה

לכלי עלמא יכול לעשות מיריעות פיון דמדינא סגי בשלש: **(נא) במחצות קנים וכי**, רוצה לומר, דאז (ט) אף שהרוח מנענע היריעות, מפל מקום נשאר מחצות בקנים: **יא (נב) מבעלי-חיים**, ואם יש חלל בין רגליה גבוה משלשה טפחים צריך לדרגה [גמרא]: **(נג) שיקשר שם וכי**, כרי (ז) שלא תוכל לברת. גם צריך שתהיה מתוחה למעלה בתקלים, או שתהיה גבוה פל-כף (כא) שאר אם תרביץ (נז) או תמות ותפל יהיה גבוה עשרה טפחים: **יב (נד) מחברו וכי**¹⁶⁷. ונדקא מחברו¹⁶⁸,

אכל בהמה אסור להעמידה ביום-טוב (ג) לרפן שלישי להקשיר הסכה¹⁶⁹, (נד) ואפילו אם לא יקשנה רק על-ידי עניבה: **(נה) להקשירה ואלפלו ביום-טוב**. בגון שנפל דפן סתו והוא רוצה לקים מצות סכה לאכל ולשתות שם, יכול לבקש אדם שיעמוד שם עד אחר עת אכילתו. ומסתמלת הפוסקים משמע לכאורה (נו) בדנתרצה לעמוד שם אף שאינו יודע על מה ולמה, מפל מקום אין לחש שמא יתן בתוף כף, (נז) אף על עכ"פ בנדאי לא יכול לסמך בזה: **(נו) אכל כחל וכי** שפיר דמי. שיהי מותר לעשות מחצה בחל-המועד: **(נז) אכל בדפן רביעית שרי**. דכיון דיש הקשר סכה מבקר, לא מקרי תו בנין (נז) רק תוספות על אהל צראי ושרי. והוא הדין דמתר לעשות בקלים דפן רביעית ביום-טוב מטעם זה, אכל דפן שלישי אסור, שהוא מכשיר הסכה בזה והוא בכלל עשיית אהל צראי דאסור ביום-טוב [גמרא]: **יג (נח) הסומך סתו וכי**. הנה (נח) מפה שכתב 'הפרעים הם מחצות' וכי 'הפרעים הם דפנות' מוכח דמטה זו מקפת קרשים שראשן האחד קבוע בארץ וראשן השני עולין למעלה מן המטה עשרה טפחים, והמטה היא קרשים קבועים במחצות אלו [והוא קרקעית המטה]. ומפני שהקרשים קבועים באותן מחצות נקראין אותן מחצות פרעי המטה. ועכש נבאר דברי הסעיף: "הסומך סתו על פרעי המטה", כלומר, שנתן הסכה על-גבי קרשים שעולים למעלה מהמטה, והם נקראים פרעים, והפרעים, דהיינו הקרשים הנזכרים, הם-הם מחצות הסכה, "אם יש גבה עשרה טפחים מן המטה לסכה [דהיינו מן הקרשים שרבויעים בתחתיתה ולמעלה] פשרה, ואם לאו פסולה", דכיון שהסכה סמוך על הקרשים הללו שהם פרעי המטה, חשיבה המטה עצמה קרקעית הסכה וצריך להיות ממנה עד הסכה עשרה טפחים. "ואם אין הסכה על עמודים", פרוש, והעמודים תקינים בארץ, ומשום הכי "אלא אין גבוה עשרה טפחים מן המטה עד לסכה פשרה", אף שהדפנות הסכה הם הפרעים, מפל מקום מאחר שהסכה אינו נסמך על המטה ולא על הפרעים, לא חשובה היא קרקעית הסכה, אלא הארץ שבה העמודים שצליהם נסמך הסכה, וכיון שמון הארץ עד לסכה גבה עשרה טפחים פשרה, אף-על-פי שמהמטה עד לסכה פחות מעשרה טפחים לית לן בה, (נט) בין דאי שקיל לה למטה איכא אורי עשרה, והסכה מתקמט על-ידי העמודים, דמטה לחודא קימא, ואין הסכה נפסלת בשכיל שהכניס בה מטה ומעט אורה: **(נט) אם יש בה גבה וכי פשרה**. דאף דמעמיד על-גבי מטה שהיא מקבלת טמאה, (ס) לא אכפת לן בזה,

שער העיון

(מט) ולא העמקתי מה שכתב המגן אברהם דלפי מה שכתב בסעיף א אם עשו רק ג' דפנות לא מהני קנים בלא יריעות גם בענינו יש להחמיר, כי דעת האלה רבה להקל בזה מטעם פיון שהיריעות קשורים בטוב והקנים אינם רק לחמרא ונרא אין להחמיר פל-כף, וכן בבבביר-יטב הקל בזה: (ז) מסתפקא אם הוא בחורת עצה בעלמא ובידעבר כל זמן שלא בקחה קנים מצות סכה, או שהוא תקנת חכמים כרי שלא יבוא לידי בטול מצות סכה והנה לפי מה שמפרש הגר"א לעיל בסימן שסב סעיף ה דלמסקנא יתנה שפן המיקרא דאביי ורבי זירא אלא רבין יחודה, משמע דתקנת חכמים הוא¹⁶⁶: (כא) דאי לא הכי חישיון דלמא רבצה, עין שם בגמרא, ואף לרבי יהודה חישיון לזה לפי המסקנא, כמו שכתב הגר"א לעיל בסימן שסב סעיף ה: (כב) מגן אברהם. ואף דקאמר הגמרא שם 'ומנין דמקום' וכי, הוה רק לרבי מאיר ולפי הסלקא דעתך [והגר"א שם]. וענין בגמרא אברהם שכתב דלפי דעת המאור והראים לא חישיון למינה קלל: (ג) גמרא. ותשע, דבשלמא גבי אדם פיון שהעמוד שם לא ידע שלשם מחצה העמוד שם הוה במחצה העשויה בשוגג דמתר לטלטל על-ידיה¹⁶⁰ ואין כאן אסור מחצה למעמיד, דביתר בנות העומד אוליין, מה שאין פן בבקמה שאין לה דעת אוליין בחר המעמידה והוא לדעת והיא חשיבה כעין בעלמא מלוקט פן הראב"ד ומ"א, אכל לרפן רביעית גם על-ידי בהמה מותר ביום-טוב, דאפילו על-ידי פלים מותר כדאיחא בגמרא: (ד) פרי-מגדים: (ה) קעין זה מצאתי בתקמט-משה: (ו) שם: (ז) רש"י: (ח) כל זה עד סופו הוא לשון הבית-יוסף: (ט) ואף-על-גב דאי שקיל לה למטה נפסלת הסכה משום שאין לה דפנות, שפירי המטה הלא הם דפנותיה כניל, לית לן בה, דאנן בחר סכה אוליין למדר ממנו ולקרקעיתו עשרה, וכל היכא דשקיל לה למטה ואפתי קאי סכה לא חשיבה מטה קרקעית דידה¹⁶² [בית יוסף]: (ס) עין בבית-יוסף שהביא בשם תרומת-הדשן להקריח דגם דעת הר"ף הוא פן, מלבד דעת הר"א שחביא מירושלמי דהתה טעם מפני שפעמדי דבכר המקבל טמאה. ולעניית דעתי משום זה בלבד קשה לסמוך להקל, אורי שנה"ן וכן הריש"א בחייושי דעתם דלדוד הר"ף יש לחש לטעם זה, אכן אחרי בינותי בספרים כתיבי שרבים הם המקלים בפניה על שפסקו בחכמים, הלא הנה הר"ף גיאות [וזה לשונו: הסומך סתו לכרעי המטה להעמידה ולחזקה, אפלו אינה יכולה לעמוד בפני עצמה פשרה]. והקמ"ס בפרוש המשנה שהעמיק טעם אלא רבי יהודה מפני שאין לה קבע ורבי יהודה לטעמה וכי, ואין תלכה כרבי יהודה, ותו"ח ונבנו ישעיה, הובא בשל"ר להקט, קלם כתבו בקדיא דהלכה פתכמים, וממילא מוכן דאינם חוששין למה שפעמדי על דבר המקבל טמאה, וגם הר"ף שחמירי הוא רק מדובר

הַלְבוּת סֶפֶה סִימָן תַּרְל

ביאורים ומוספים

[שעה צ ס"ק נ]

משמע דתקנת תקמים הוא⁴⁶.

46) וכן מבואר בערוך השלחן (ס"ג) שאם לא קשר אותה, אינה מחיצה, אף אם לא ברחה, מפני שזוהי תקנת חכמים.

[משנ"ב ס"ק נד]

מחברו וכי⁴⁷.

47) ואף שלענין שבת, כתב השו"ע לעיל (סי' שסב ס"ז) שיש אומרים שאסור להעמיד את חבירו אם המעמיד רוצה להשתמש בו כמחיצה בשבת [וראה במשנ"ב שם (ס"ק מג) שאין ההלכה כן], כתב המרכבת המשנה (פ"ז מהל' שבת הכ"ג) שלענין סוכה לא החמירו בדבר, משום שהיא מצוה, ואינו יכול לקיימה בלא העמדת חבירו כמחיצה, או משום שלא החמירו אלא לענין שבת החמורה, ולפיכך לא הזכירם השו"ע כאן. [וברמ"א שם מבואר שבכל אופן אין להעמיד אדם כדופן בשבת אלא בשעת הצורך ובשעת הדחק].

ואף שמבואר ברמ"א לקמן (סי' תרלה ס"א) שאין להקדים את עשיית הסכך לפני עשיית המחיצות, וכאן כשמעמיד את חבירו להיות דופן היו הסכך כבר קיים, מ"מ כתבנו שם (ס"ק ט) שבאופן שהקדים לעשות דפנות אלא שאחר כך נפסלו, רשאי להעמיד את הדופן ולתקנה לאחר שהסכך כבר עומד [וראה משנ"ב להלן (ס"ק נה)].

[משנ"ב שם]

[נדקא מחברו⁴⁸].

48) ולענין האדם המשמש בעמידתו כדופן, האם נחשב כנמצא בסוכה ויכול לאכול במקומו, דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני סוכות עמ' רלא) שאם פניו פונים כלפי תוך הסוכה, מותר לו לאכול במקומו, כיון שגופו נמצא בתוך הסוכה, שהרי חלקו החיצון נחשב כמחיצה, ורובו נמצא בתוך הסוכה, וכן צידד בשו"ת הר צבי (ח"א סי' פו) לענינו ולענין מחיצה בפני דבר מטונף, שחלקו החיצון נחשב כמחיצה ויכול לומר דברי קדושה כשפניו פונים לפניו, ונשאר בצ"ע. מאידך, הפתחא זוטא (ס"ק כב) כתב שבקונטרס עובר אורח הסתפק בזה, אלא שמסביר היה נראה שכיון שצריך לשבת בתוך חלל דפנות הסוכה, האדם העומד כדופן אינו בתוך חלל הדפנות, ואינו רשאי לאכול שם.

[משנ"ב שם]

אסור להעמידה ביום טוב לדפן שלישי להקשיר הסקה⁴⁹.

49) ולענין תריס או דלת המשמשים כדופן השלישית, הסתפק הגרש"ז אייערבך (הליכות שלמה סוכות פ"ז סט"ז) אם מותר לסוגרם או לפותחם בשבת, כיון שעל ידי כך תכשר הסוכה או תיפסל, וביאר (שם דבר הלכה אות כד), שאף שמותר לפתוח

ולסגור גג המחובר בצירים על גבי הסוכה [כמבואר ברמ"א לעיל סי' תרכו ס"ג], אין זה אלא משום שאין הפתיחה או הסגירה נחשבות כמעשה בניה וסתירה, אך ליצור מחיצה הקובעת ויוצרת סוכה או לסותרה, יתכן שאסור [וראה דבריו בש"כ פכ"ד הע' קלד], ודעת הגר"י קניבסקי (ארחות רבנו ח"ב עמ' ריט) שבאמת אסור לפותחם ולסוגרם משום איסור בונה וסותר, ויש להשאיר חלק מהם סגור בכדי הכשר סוכה, ואת השאר אפשר לפתוח ולסגור. מאידך, דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני שבת ח"ב פל"ו ס"ק יא) שמותר לפתוח ולסגור את התריס בשבת ויום טוב, כיון שהכל מוכן ועומד על ציריו, ובסגירתו ופתיחתו אינו עושה מעשה בניה וסתירה, ואף שמחשבתו היא ליצור בכך סוכה, אין המחשבה מחשיבה את המעשה כמעשה בנין, וכן צידד בספר מקראי קודש (סוכות ח"א סי' י אות ב), וכן משמע בשו"ת אבני נזר (א"ח סי' רעב אות יא-יב).

ולענין הוספה על מחיצה המתרת, ראה מה שכתבנו בשעה צ לעיל (ס"ק ה).

[שעה צ ס"ק נג]

שהעומד שם לא ידע שלשם מחצה העומד שם הוי כמחצה העשויה בשוגג דמקור לטלטל על-תקנה⁵⁰.

50) ואם העומד יודע שלשם מחיצה הועמד שם, כתב לעיל (סי' שסב ס"ק לט) שדינו כמחיצה העשויה במזיד, ואפילו בדיעבד אין להשתמש בו כמחיצה. אכן, אם הועמד בערב שבת, כתב השעה צ (שם ס"ק כג) שנראה שיש להקל בשעת הדחק.

ובטעם האיסור להעמיד אדם לשם מחיצה בידיעתו, כתב (שם) שאף שאין בזה איסור בנין בשבת, מימ יבואו על ידי כך לזלזל באיסור שבת.

[ביה"ל ד"ה ובלבד]

מפני שהיא דרך בנין כשיודע שעומד לשם מחצה [פדמוקח מפרוש רש"י⁵¹].

51) ובמשנ"ב לעיל (סי' שסב ס"ק לט) כתב שאף כשהאדם יודע שנעשה כמחיצה, אין בכך איסור בנין בשבת [אלא אסור הדבר משום שיבואו לזלזל באיסורי שבת], וצ"ע בשעה צ (שם ס"ק כב) לדברי הט"ז (שם ס"ק ג) שכתב בשם רש"י שאין בזה איסור בנין כיון שאין דרך בנין בכך.

[שעה צ ס"ק נו]

ואפתי קאי סכך לא תשיבה משה קרקעית ידיה⁵².

52) אמנם, החזו"א כתב (א"ח סי' קמג ס"ק ג), שכיון שאם יוציאו את המיטה תישאר הסוכה בלי דפנות, ולא תהיה כשרה, נחשבת המטה המחוברת לדפנות כקרקעית הסוכה, ולא ככלי המונח בתוך הסוכה, ולפיכך אם אין על גבה חלל עשרה טפחים, הסוכה פסולה.

הלכות סכה סימן תרל"א

ואם לאו פסולה. ואם סמך הסכף על עמודים והכרעים הם דפנות, אפלו אין גבות עשירה מהמטה עד הסכף קשרה, כיון שיש עשירה טפחים מהארץ עד הסכף:

תרל"א סכה שחמתה מרבה מצלתה ויתר דיני הסכף, וכו' י' סעיפים:

א *סכה שחמתה וצלתה *שוין מלמעלה, פסולה, לפי שהחמה מתפשטת ברחוקה (א) ויהיה למטה חמתה מרבה מצלתה, אבל אם חמתה וצלתה (ב) שוים מלמטה, קשרה: **ב** (ב) *אם ברב ממנה צלתה מרבה שני משהויון ובמעוט ממנה חמתה מרבה משהו, בענין שקשנצרה יחד החמה והצל של כל הסכה יהיה צלתה מרבה מחמתה משהו, (ג) קשרה: הגה (ד) ויש (ג) מחמירין אם הסכה גדולה ויש מקום שבעה על שבעה שחמתו מרבה, אף-על-פי שצורה על הסכה הוי הצל מרבה (ה"ו ס"ק רמב"ם): **ג** *הרף הסכוף להיות קל כפי שראו ממנו (ה) הנוכבים והגדולים. היתה "מעצה כמין בית, (ו) אף-על-פי שאין הנוכבים נראים מתוכה, (ז) [ג] קשרה: **ד** יהיה כסוי דק מאד שיש בה אור הרבה אלא שאין שלשה טפחים במקום אחד, וכן הכל צלתה מרבה מחמתה, קשרה: **ה** יהיה הסכוף מדבלל (פרוש, מבלבל), והוא הסכוף שיהיה מקצתו למעלה ומקצתו למטה, פשר, (ו) "ובלבד שלא יהיה בין העולה והיורד שלשה טפחים. *וואם יהיה (ח) ברוב זה העולה (ז) *טפח או יותר, אף-על-פי שהוא גבות משלשה טפחים וראין אותו כאלו ירד למטה (ט) ונגע בשפת זה היורד, והוא

א הכי דוקין במקרא
דסכה כ"ב מהמשנה
שם ב סוכא דרבי
יחזק י"ט וקפויש
שם
הרא"ש
ג ירושלמי הביאו
הרא"ש ד רמב"ם
ה משנה שם כ"ב
ו משנה שם
דוקפויש לה רב
השואל ז שם
דוקפויש לה שמואל
קפויש ש"י
התוספות שם
הביאה השור
ח קאוקימא דאבי
שם ט קאוקימא
דבא שם

שערי תשובה

[ג] קשרה. עבה"ט. ובר"י קמב דברעבד פאשר יהיה האפן שא"א לטל קצת מהסכף מפני [איתנה סכה] [סכה] יש לטמן על הפכשירים שם הקשר סכה, ט"ז: (א) קשרה. ובלבד פוסל קשאן הקטר וכו'

באר היטב

(ב) שוים. ונעטרותקנים בשם ב"ח פוסל בין שוים מלמטה או מלמעלה. ועין ד"אבה"ן: (ג) מחמירין. הינו שלא לישב באתו חלק שחמתו מרבה, אבל לשאר החלק אין זה פוסל אותו כיון שיש לירד בה, וכ"כ הב"ח: (ז) טפח. שאז חשבו להיות אהל ואמרינן

משנה ברורה

דקבלת טמאה על הסכף נאמר ולא על הדפנות. ומכל מקום לכתחלה נכון להזהר בזה, פי' יש מן הפוסקים שמחמירין בזה [מ"א בסימן תרכ"ט ס"ח]:

א ויהיה למטה חמתה מרבה מצלתה.

המעוט נגד הר"ב (ו) והוי כאלו לא סכף כלל. ובשוים מלמטה קשרה, ירדיוע (ב) דאז למעלה מקום הקנים רחבים מן האויר: **ב** (ב) *אם ברב ממנה וכו'. דוקא באפן זה, אבל בהפוך, דהינו שמעוט הסכה היה צל הרבה וברב הסכה היה חמתה יותר מצלתה, כגון שקשנצטרו על הסכף ביחד יהיה הצל מרבה, (ג) פסול: **ג** *קשרה. אפלו לישב תחת אותו חלק שחמתו מרבה, לפי שהוא בטל לגבי רב הסכף שצלתה מרבה: **ד** יהיה כסוי דק מאד שיש בה אור הרבה אלא שאין שלשה טפחים במקום אחד, וכן הכל צלתה מרבה מחמתה משהו, (ז) [ג] קשרה: **ה** יהיה הסכוף מדבלל (פרוש, מבלבל), והוא הסכוף שיהיה מקצתו למעלה ומקצתו למטה, פשר, (ו) "ובלבד שלא יהיה בין העולה והיורד שלשה טפחים. *וואם יהיה (ח) ברוב זה העולה (ז) *טפח או יותר, אף-על-פי שהוא גבות משלשה טפחים וראין אותו כאלו ירד למטה (ט) ונגע בשפת זה היורד, והוא

באור הלכה

* שוין מלמעלה פסולה. הנה בטור הביא דעת בעל העטור להפך, ולא הביא המחבר את דעתו כלל, משום שהרמב"ם והרא"ף והרא"ש כלם קימי בשטת רש"י וכמו שפסק פה בשלחן ערוך, ואני מצאתי עוד ראשוני ראשונים דסקרי גס"פ הכי והם הרבנו חננאל והר"ן גיאות: * טפח או יותר וכו', והוא שיהיה מקנן וכו'. המחבר העתיק דבריו מלשון הרמב"ם, משמע דסבירא לה דאם היה רחב הקנה העליון יותר משפט בענין נמי באויר שבין המחנות יותר משפט שיהיה ראוי להוריד העליון בתמים, אבל הרמ"א דקדק וקמב דהינו שיש באויר שבין המחנות שפח, הורה לנו בזה דיעונו כמסקנת הר"טב"א בחדושי דכל שיש בין המחנות טפח סגי [הגר"א בבאורו הגרע"א], ומה שצינו: ר"ן פרק תישן ובתי יוסף בשם הרמב"ם, הוא לאפוקי מדעת רש"י ותוספות דסבירא להו דאפלו אין באויר שלמטה פותח טפח אמרינן גס"פ 'חבט רמי':

ד ויש מחמירין וכו'.

דעתו, דאפשר דהגמרא לא אירי רק בטל לגבי הרב, אבל בסכה גדולה שיש בה שבעה על שבעה שחמתו מרבה, הוא מקום חשוב ואינו בטל לגבי שאר הסכף שצלתו מרבה, ועל-כן אין לישב באתו חלק, (ג) אבל לשאר החלק אין זה פוסל אותו לגבי שאר הסכף וקאפשר עוד, דאם מפסיק כל ארץ הרפן בזה באפן שבמקום שצל מרבה לא ישאר רק שני דפנות, צריך עיון על כל הסכה:

ה הנוכבים והגדולים.

הינו (ז) הנראים ביום בעוד שלא שקעה חמה. והאחרונים כתבו, דלכתחלה בענין דאפלו בלילה ינאו פוכבי לילה בתוכה. ובדבריי-משה הביא בשם מהר"ל דמטר לספק הסכה עב הרבה, דאי אקשר שלא ינאו בה נוכבים, אף-על-גב דבלילה אינו רואה הנוכבים, מכל מקום ביום איכא חורים וסדקים בכמה מקומות, עד קאן לשוננו. ועין בספר בכורי-יעקב דהמקל קתה לא הפסיד, ובפרט היכי שיש לחש דאם יעשה הסכף דק יותר יגשבו הרוח יותר תוף הסכף ויצטער ברוח ובצנה. ועין בפריי-מגדים שכתב, דאפשר לענין ראיית הנוכבים די בכל הסכה אם הוא רואה רק במקום אחד, מה שאין פן באם היה מעבה הרבה מאד עד שאין הגשם יכול לירד בתוכו, למאן דאמר דפסולה, כל שיש ארבעה טפחים ביחד (ס) סכף פסול מקרי:

ו אף-על-פי שאין הנוכבים וכו'.

רוצה לומר, (ו) לא גדולים ולא קטנים. וכתבו האחרונים, דמכל מקום אם היא מעבה כל-כף עד שאין הגשמים יכולים לירד בתוכה אפלו קשיורדין גשמים מרבים, ואם-כן הוי כעין בית, יש להחמיר ולפסול משום גזרת בית; ומכל מקום ברעבד פאשר אלא אפשו לטל קצת מהסכף מפני איתנה סכה, (ו) יש לסמן על המכשיריו: **ה** (ז) ובלבד וכו' שלשה טפחים. דכל פחות משלשה פתחא חשיב: (ח) ברוב זה העולה טפח. ורוצה לומר, בכל (ח) קנה נקנה מן הסכף היה רחב טפח, דאז חשיבי לומר בהן וראוין וכו': (ט) ונגע בשפת זה היורד. ורוצה לומר, שבסכף המתחון יש גס"פ חלל בין קנה לקנה, וראוין

שער הציון

בעלמא, עין שם, ובודאי יש לסמן על דעת המקלן בזה, אכן לכתחלה נכון להזהר בזה לצאת ידי כל הדעות. ועין בדברי מרןב"נמאל על תרא"ש: (ב) רש"י: (ג) דרבי-משה ושאריו פוסקים בשם רבנו ירמיהו: (ג) ט"ז ופשוט: (ד) הנ"ל ושא"א: (ה) ומכל מקום אם נטל אחר-כך מקצת עבי הסכף מעליו אין צריך לנגע הנשאר אפלו הניחו בבת-אחת, כי אין שם סכף פסול ממש עליו [שם בא"א]: (ו) ואפלו אין יניצוי השמש נראין בתוכה [ט"ז]: (ז) שצריחשוכה. ועין בשבלי-תלמוד: (ח) תר"ן: